

GEN

✓ C. 228

10 Lernkunstdrucke
unter den cürfthum Namen
aufgenommen.

Nr. 227 (3)

BALIÆ DOCTOR

COLLEGIASTES

PRO - RECTOR
UNIVERSITATIS ARGENTORATENSIS
BALTASAR BEBELIUS, S. THEOLOGIÆ DOCTOR
EIUSDEMQUE PROFESSOR PUBLICUS ORDINARIUS, ET ECCLESIASTES:

**Eudoxia sicut omnibus appetatur!*



Volentâ morte peremptorum, maxime eorum, qui illustres olim extiterunt, curam, etiam post obitum, non solum ab hominibus honestis haberi, sed etiam jussu divino habendam esse, imò ab ipso DEO haberi, ex ipsius nobis revelato verbo hinc inde edocemur. Nam, ut ex multis exemplis unum tantum, vel alterum in medium proferamus, cum Abner, supremus militiae Israeliticæ dux, per insidias periisset, David, Judæorum Rex, acerbè eum luxit, & ut alii lugerent, serio præcepit, scindite, inquiens, vestimenta vestra, & accingamini saccis, & plangite ante exequias Abner. 1. Sam. III. 31. Amasam, alium illustrem ducem, cum à Joabo cæsus in via publica jaceret, erat ex populo, qui è medio moveret, & in agro, vestibus coopertum, collocaret, ne prætereuntium oculos animosque in se se porro converteret, & insequentes moraretur, i. e. bonum publicum impediret. 2. Sam. XX. 12. Josias quoque, Judæorum Rex, cum in pugna adversus Ægyptios vitam amisisset, etiam publicum luctum meruit. Nam, ut sacer codex habet, mortuus est Josias, & universus Israhel, & universus Iuda, & Hierusalem luxerunt eum. Hieremias maxime, cuius omnes cantores, & cantatrices lamentationem suam super Josam replicabant; & quasi lex obtinuit in Israël. Ecce scriptum fertur in lamentationibus. 2. Paral. XXXV. 25. Hoc agebant homines, ratione ipsa naturali impulsi, & à verbo divino jussi. Nam Deus ipse eam ipsorum curam geri voluit, & gessit ipse, quandoquidem leges dedit, quæ circa occisos observarentur. Nam si quis forte occisus ruri inveniretur, & auctor cædis nesciretur, jussit Deus, ut Seniores judicesque loci distantiam urbium circumiectarum metirentur; quæque vicinior erat ejus seniores juvenculæ, jugi experti, collum in loco arenoso amputarent, junctisque sibi Sacerdotibus & Levitis manus super occisa layarent, protestarenturque, quod neque ipsi sanguinem istum fudissent, neque etiam scirent, quis alius fudisset. Deut. XXI. 1. seqq. Quo ritu Deus indicare voluit, quod Magistratus politicus sanguinem innocentem ulcisci deberet, & facere quantum in se se est, ut ejus culpa à se suisque averuncaretur. Si autem in propatulo & confesso erat, quis cædem commisisset, parata erat lex divina, ut quisquishominis sanguinem fudisset, poenas capit is daret, eo quod homo, quem occidit, creatus esset ad imaginem Dei, & quasi aliquo charactere, ne cæderetur, notatus. Gen. IX. 6. Neque tutum præstabat talem ipse licet sacer locus; Ita enim Deus iterum sanxit: Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo avelles eum, ut moriatur. Exod. XXI. 2. seqq. Luculentum exemplum præbet Joabus; postquam enim salutis obtinendæ cauſa ad aram configisset, jussu Salomonis regis est occisus, eo quod de industria & per insidias duos egregios viros, Abnerem & Amasam, olim interfecisset. 1. Reg. II. 5. 29. seqq. Dico autem: de industria & per insidias; Nam æquitas divina hic quoque vigilavit, ne vel inultus maneret occisus, vel occidens severius æquo puniretur; quo fine sex civitates cis & ultra Jordanem dedit, ad quas velut ad asyla confugeret qui præter suam opinionem, & justam teli mensuram alteri vitam abstulisset. Apponamus quædam ea verba, à Moze descripta: si quis ille scribit, ferro (proximum) percussit, & mortuus fuerit qui percussus est, reus (ille) erit homicidii, & ipse morietur: si lapidem (quo interfici aliquis posse) jecerit, & ictus occubuerit, similiter punietur. Si ligno, quo interfici quis posset, percussus fuerit, percussor sanguine vindicabitur. Propinquus occisi homicidam interficiet; si per odium quis hominem impulerit, vel jecerit quipiam in eum per insidias, & mortuus fuerit, aut, cum esset inimicus, manu percussit & ille mortuus fuerit, percussor homicidij reus erit, cognatus occisi statim, ut invenerit eum, jugulabit. Quod si fortuito, & absque odio, & inimicitia quicquam horum fecerit, & hoc audiente populo fuerit comprobatum, atque inter percussorem & propinquum sanguinis quæstio ventilata, liberabitur innocens de ultioris manu, & reducetur per sententiam in urbem ad quam confugerit. Adde reliqua in eandem sententiam Num. XXXV. 11. seqq. Nam hæc sufficiunt, ut appareat, accurate distinguendum esse inter casus, studione, & per industriam, an vero præter opinionem; cum telo ne lethifero, an innocuo, id perpetratum fuerit: & juxta hanc diversitatem etiam judicia instituenda esse. Accidit autem aliquando, ob rationes alias politicas, & humanas, ut judici integrum non sit facere, quod Deus jubet, & species facti meretur, certe non evestigio, ut contigit, cum Joabus Abnerem interfecisset. Neque enim David ad meritum ipsum supplicium statim rapuit, eo quod Joabus potentior esset, quam ut durius aliquid in ipsum statueretur, & utilior, quam ut respublika ipso carere posse crederetur, David forte & tentare voluit, num Joabus ad se redire, vitamque suam emendare vellet, et si ea spe fuerit falsus; Nam repetiit ille facinus, forte ex spe impunitatis, & alterum illustrem virum interfecit, quod non potuisset, si ob priorem cædem debitas poenas luisset. Neque tamen evalit. Tandem enim, cum adversus regem Salomonem cum Adonia fecisset, Salomon, ex mandato parentis secreto, ipsum meritas poenas dare coegerit. Sic impletum est, quod David ei imprecatus erat: Retribuat Dominus facienti malum iuxta malitiam suam 2. Sam. III. ult. Et ô felicem! qui hominibus poenas persolverit, infelicem contra, qui Deo plectendus reservatur! Nam horrendum est in manus Domini incidere! Ebr. X. 32. Possent hæc dictis & exemplis cum ex antiquitate, tum ex interpretibus, etiam recentioribus, in quibus inter alios totus in eo est Johannes Hieronymus Soprani, in secunda digressione sui Davidis de ritibus Hebraeorum in funere, declarari, nisi properandum esset ad eum, qui nobis occasionem tristis huius materiae ventilandæ suppeditavit: Is vero est, heu quondam! Generosus & per quam Strenuus DN. DN. BE NEDICTUS CAROLUS de Wallmoden / utpote violenta cæde nuper præter opinionem & meritum interemptus. Quod indignum ipsius fatum, si ita loqui liceat, priusquam pluribus exequamur, consultum erit, aliquid de illustribus ipsius natalibus, familiâque, egregiis studiis, & præclaris virtutibus, aliisque laudandis referre, ut quantus ille fuerit, quantumque cum ipso ceciderit, dilucidius pateat. Natus autem est ille sub diœcesi Electorali Coloniensi, nempe sub Episcopatu Hildesiano, anno nati Christi M DC LXV. die 15. Julii, justoque tempore per sacrum Baptismum Ecclesiæ Dei insinuatus, in Filium DEI adoptatus, & hæres vita æternæ scriptus est: Patre Illustri & Generosissimo DN. DN. HENRICO de Wallmoden / in Electoratu Coloniensi Consiliario Capitulari, & Præfecto de redditibus provincialibus in Episcopatu Hildesiano, (Land und Schatzkast) Hæreditatio in Wallmoden/ Heinde, & Hoen-Rode. Matre vero itidem Generosissima DN. DN. GERTRUDE von Alten; nunc tristissima vidua: Ex latere Dn. Parentis avum habuit Generosissimum DN. DN. THEDEL BURCKARDUM de Wallmoden/ Ducum Brunsvicensis & Lüneburgensis Capitaneum, Hæreditarium de Wallmoden / Heinde & Hoenrode: ex latere vero Matri Generosissimum Dn. Dn. von Alten / Hæreditarium in majore Goltern, Aviam autem ex linea paterna nactus est Generosissimam Dn. Dn. GERTRUDE de Wallmoden / natam von Cram; ex materna autem Generosissimam quondam Dn. Dn. ANNAM MARGARETHAM von Alten / natam von Göcken: Proavia vero à linea paterna fuit Generosissimus Dn. Dn. FREDERIK von Schmieden Consiliarius Generosissimum Principum Brunsvicensis, & Luneburgensis; ex linea vero Matri Generosissimum Dn. Dn. GEORGII von Alten; Proavia vero à Parente ascendendo fuit Generosissima Dn. Dn. SOPHIA von Wallmoden / nata von Rössingen: à Matre vero surgendo fuit Generosissima Dn. Dn. MAGDALENA nata de & in Alten. Abavum ex stirpe Parentis agnovit Generosissimum Dn. Dn. LUDOLPHUM von Wallmoden; ex Matri vero prosapia Generosissimum Dn. Dn. ERNESTUM von Alten filium CUNRADI, qui olim fuerat Serenissimorum Principum Brunsvicensis & Luneburgensis Consiliarius, Præfector in Blaumenau / zu Grossen Goltern und Dünaw Hereditarius. Abaviam autem ex parte Patris Generosissimam Dn. Dn. MARGARETHAM de Wallmoden / natam von Cram; Ex parte Matri autem Generosissimam Dn. Dn. CATHERINAM von Höllen; Generosissimi quondam & Per quam Strenui Dn. Dn. GEORGII von Höllen/ Ducis Militaris, Dn. & Dynastæ in Himmelreich / etiam Hæreditatii in Marca & Lubeken, Filia; Plures addere maiores non attinet, cum etiam notum & certissimum sit, quod antiquissima hæc familia à bellicosissima Macedonum gente descendat, & Græcæ se originis esse vel nomine Thedel, Θεδέλος, contestetur. Ex illustri hac radice cum prodisset noster BE NEDICTUS CAROLUS, Generosissimi Dnn. Parentes merito operam dederunt, ut postquam nonnihil adolevisset iis etiam Virtutibus, quæ talem tantamque propaginem ornarent, imbueretur. Nam Ipsi compararunt & adjunxerunt eos Informatores, qui eximia ipsum varia docerent; neque spes ipsos fecellit. Nam sub horum disciplina adeo proficit, pietate, literis, & moribus, ut vix tredecim annos natus jam lingua Latina loquendæ potens esse, & classicum aliquem auctorem non solum dextre interpretaretur, sed necessaria etiam eleganter eloqueretur scriberetque. Hinc inducta est Generosissima Mater (Nam Parentis jam vita defunctus erat) ut Anno M DC LXXIX. adulto vere illum suum charissimum Filium Hildesiam mitteret, & curæ informationique Viti plurimum Reverendi atque Clarissimi, Dn. M. Iohannis Albrechtii, Pastoris ad D. Pauli Hildesiensis, Fautoris, Amici, & in Christo Fratris nostri plurimum colendi, committeret; apud quem fidum hodogetam suum integrum biennum dedit, Convictor gratissimus, & discipulus diligentissimus, tantumque interea profecit in lingua Latina, disciplina Arithmetica, Geometria, Geographia, Historia Universali, Logica, Rhetorica, Ethica, ex parte etiam in compendio Theologiae, & potiorum controversiarum, ut absoluto illo biennio, & habito examine, præsentibus Generosissima Matre, Dn. D. Ioachimo Valentino Bullenio, suo curatore (singulare nostræ Universitatis Fautore) & Illustris alicuius Consiliarii, insignem laudem reportarat, idoneusque habitus est, qui in Academiam aliquam ablegaretur. Prælata autem est reliquis nostras Argentoratensis, cum ex commendatione Patronotum, tum ex fama, quod Studiosis ipsius licet tuto in ipsa vivere, & studiis tranquille incubare. Quare Anno M DC LXXXI. sub Inspectione Ephori, Viri Nobilissimi atque Clatissimi Dn. Andreae Davidis Iohannis, J. U. Candidati, Fautoris nostri singularis, sui ab ineunte ætate, Generosissimorum Parentum, & aliorum omnium consentiente approbatione, informatoris diligentissimi, etiam post obitum usque fidelissimi, in hanc nostram Universitatem concessit, in eaque quod alibi præclare cœperat Studiose prosecutus est. Nam huius nostra Academia Excellentissimorum Dnn. Professorum informationem evestigio ambiit, & obtinuit ex voto: Nempe Dn. Iulii Reichelti, Mathematum Professoris publici celeberrimi, Fautoris, Amici atq; collegæ nostri plurimum colendi; Nam ex hoc didicit Geographiam & Architecturam militarem, postquam ipsius Scholam privatam frequentasset. In Philosophia practica audivit Vitum plurimum Reverendum atq; Excellentissimum, Dn. Iohannem Ioachimum Zentgravium, Philosophiæ istius P. P. itidem famigeratissimum nostrumq; Fautorem & Amicum; Cuius etiam in ædibus ultimo vitæ suæ Academice anno Musæum suum habuit; Hujus adit collegia cum Ethica, tum politica, in quibus D. Hornei Ethica, & Clasenii Politica, qua explicando, qua disputando ventilabantur; neque his contentus etiam juris naturalis penetralia adiit, Nam & in hoc Studiorum genere collegium aliquod visitavit, nempe in Guilielmi Grotii Enchiridion de principiis iuri naturali; Et in Hugonis Grotii de iure pacis & belli, indeque pro egregio suo ingenio didicit, quæ ipsi & aliis aliquando insigniter proderent. Sed & studio Juris lese dedit, natus fidum Praeceptorem Consult. Dn. Fridericum Schragium J. U. D. & Pandectarum Professorem nominatissimum, Fautorem, Amicum, & Compatrem nostrum observandum, suum vero hospitem benignissimum. Accesit clarissimi Ephori singularis fides, & industria. Nam cum ipso Rhetorica Aristotelis studiose excoluit, & quotidie aliquod actoama sive in Latina, sive in Germanica lingua ex Sleidiensi historia de statu religionis juxta hypotheses Oratorias Schraderi elaboravit; cumque Dn. Ephorus alio discederet (postquam ante Academiam etiam Basiliensem cum ipso adiisset,) frequentavit scholas Excellentissimi Dn. Iohannis Ioachimi Bockenhoferi, J. U. D. & Eloquentiæ Professoris publici, rūv. èv. æ. 10, ut sub eius eliminatione in hoc Studiorum genere indies periceretur. Etiam historicum studium curæ cordique habuit. Nam universali historiæ, quam jam antea imbiberas, junxit etiam speciale, nominatim Francicam, & Turcicam, in cuius lectione frequens versabatur. Operam etiam Gallicæ linguae addiscendæ dedit, & sub manuductione alicuius fidelis Praeceptoris, adeo feliciter, ut non solum intelligere aliquem ejus idiomaticum, sed etiam sensu animi loquendo exprimere promptè posset. Ornamentum acceperunt exercitia equestria, nempe tractare equos, versare arma, eleganter venustum corpus moveare & ad numeros fidium componere, adeo scite, ut vel ipsi studii istius Magistri ipsum laudarent: nec non Musica, cuius singulari amore, & studio tenebatur; Quia autem, quod Apostolus ait, ταπεται γυμνασια πρὸς ἀλιγούς αὐθίδημος corpora exercitatio ad paucā utilis est, οὐ δὲ εὐείσαι πρὸς τάπανα ἀφίδημος ιστον, in ταπεταις ἔχοντας ταπεταις πρὸς μάρτιους, Dicitas vero ad omnia utilis sit, promissionem habens vita huius & futura; 1. Tim. IV. 8. ideoque virtutis studium sibi habuit ante omnia commendatissimum: In primis pietatem, quæ fundus & fundamentum omnium reliquarum virtutum; cum qua conjunxit singularem modestiam, humanitatem, sobrietatem, castitatem, probitatem, & quas porro laudamus virtutes eas omnes serio dilexit, & ex animo prosecutus est; & licet animus fortis, & imperturbatus non defuerit, attenuat cum omnibus, etiam se inferioribus, conversatus est pacifice, modeste, & humaniter, nec studio quenquam unquam offendit. Det Deus Academæ nostræ plures tales imprimis ex nobilium ordine cives! qui Nobilitati generis etiam virtutis coronam conjungunt. Exiguum vero ejus fructum ille tandem coram mundo tulit (ut ad finem properemus); Nam cum lapso anno 1633. die 6. Nov. St. N. sub vespera hora quarta, peractis suis negotiis, sobrios & nihil mali cogitans (poltquam eo ipso die S. cœnam sequenti die sumendum secum cogitasset, sed alio aliquo impedimentoo prohibitus in sequentem septimanam distulisset) domum repeteret, velle obviis habuit quosdam sibi alias haud ignotos, videbaturque primum res ex joco agi, sed mox apparuit, quod verba bis armis venirent; Nam stricti ensibus res agebatur, donec Wallmoden noster periculo se se subducturus accepto in collo vulnere, quo ad pulmonem usque penetravit, tandem sterteretur, & cum morte lucri inciperet. Nam sanguis in cavam sinistri lateris partem copiose se effundebat, & spiritum intercludebat: Superveniebat autem quidam meorum prius & honestus Studiosus, qui hæc tenus in utroque faciendo occupatus est & fu. t. Deus ne impetrat ad sui exitium auctori, quisquis fuerit, quod fieri, si scelus serio ad annum revocaverit. Deumq; deprecatus, rogaverit, ut ne suayissimam nostram Argentinam eius sanguinis poenam, aut tristissimam occisi matrem sub honore succumbere sinat. Metuendi sunt genitus eorum, quos offendit, & vindicem Deus habet oculum, punitque hic tum maxime cum videtur oblitus esse, punitque, nam severam homicidis poenam cominatus est, & eo gravius, quo callidus hominum manus effugimus; aut tardius ille poenam irrogat. Averte, justissime & sanctissime Deus, omnem ab Universitate nostra sinistram famam, & opinionem, ne fructus nostrorum laborum intercipiat. Neque permitte, ut qui studiis dediti non sunt, graves sint iis qui una nobiscum literis operam dant, ne quod reliquum est boni, omnino auferatur. Efferetur furus splendida pompa, ut voluit pientissima mater cum suis, futuro die 3. Februario, hor postmeridiem. i. ex ædibus zum Spiegel & inferetur in ædem D. Thomæ, ubi corpus illustre terrena inferetur ibi & quiescat, donec Deus aliquando dixerit, Dico Tibi: Juvenis surge! Luc. VII. 14. Adeste igitur Cives Academicæ! Id vero ut & nobis aliquando clementer dicat, devotè precamur! Scribebam Argentorati Anno M DC LXXXIV. die 1. Februario St. N.

Excudebat JOSIAS STADEL Junior, Academia Typographus

Den. für de Wallen

Ben. für die Wallmod

Nr. 227 (3)

PRO-RECTOR
UNIVERSITATIS ARGENTORATENSIS
BALTASAR BEBELIUS, S. THEOLOGIÆ DOCTOR
EIUSDEMQUE PROFESSOR PUBLICUS ORDINARIUS, ET ECCLESIASTES:

"Evagatio omnibus apparetur!"

Iolentam morte peremptorum, maxime eorum, qui illustres olim extiterunt, curam, etiam post obitum, non solum ab hominibus honestis haberi, sed etiam jussu divino habendam esse, immo ab ipso DEO haberi, ex ipsius nobis revelato verbo hinc inde edocemur. Nam, ut ex multis exemplis unum tantum, vel alterum in medium proferamus, cum Abner, supremus militiae Israeliticæ dux, per insidias periisset, David, Judæorum Rex, acerbè cum luxit, & ut alii lugerent, serio præcepit, scindite, inquiens, vestimenta vestra, & accingamini saccos, & plangite ante exequias Abner. 1. Sam. III. 31. Amasam, alium illum ducem, cum à Joabo casus in via publica jaceret, erat ex populo, qui è medio moveret, & in agro, vestibus coopertum, collocaret, ne prætereuntium oculos animosique in se porro converteret, & in sequentes moraretur, i.e. bonum publicum impeditret. 2. Sam. XX. 12. Josias quoque, Judæorum Rex, cum in pugna adversus Ægyptios vitam amississet, etiam publicum luctum meruit. Nam, ut sacer codex habet, mortuus est Josias, & universus Israel, & universus Juda, & Hierusalem luxerunt eum. Hieremias maxime, cuius omnes cantores, & cantatrices lamentationem suam super Josiam replicabant; & quasi lex obtinuit in Israël. Ecce scriptum fertur in lamentationibus. 2. Paral. XXXV. 25. Hoc agebat homines, ratione ipsa naturali impulsi, & à verbo divino jussi. Nam Deus ipse eam ipsorum curam geri voluit, & gessit ipse, quandoquidem leges dedit, quæ circa occisos obserarentur. Nam si quis forte occisus ruri inventetur, & auctor cædis nesciretur, jussit Deus, ut Seniores judices loci distantiam urbium circumiectarum metirentur; quæque vicinior erat ejus seniores juvencula, jugi experti, collum in loco arenoso amputarent, junctisque sibi Sacerdotibus & Levitis manus super occisa lavarent, protestarenturque, quod neque ipsi sanguinem istum fudissent, neque etiam scirent, quis alius fudisset. Deut. XXI. 1. seqq. Quo ritu Deus indicare voluit, quod Magistratus politicus sanguinem innocentem ulcisci deberet, & facere quantum in secesset, ut ejus culpa à se suisque averuncaretur. Si autem in propatulo & confessio erat, quis cædem commisso notoriter & punito intercederet, & non sanguinem fudisset, poenas capitis daret, eo quod homo, quem occidit, creatus esset ad imaginem Dei, & quasi aliquo charactere, nec cæderetur, ut habebat talem ipse licet sacer locus; Ita enim Deus iterum sanxit: Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altari meo avelles eum, utrum exemplum præbet Joabus; postquam enim salutis obtinenda causa ad aram confusisset, jussu Salomonis regis est occisus, eo quod de industria & Amasam, olim interfecisset. 1. Reg. II. 5. 29. seqq. Dico autem de industria & per insidias; Nam æquitas divina hic quoque vigilavit, ne vel verius æquo puniretur; quo fine sex civitates cis & ultra Jordanem dedit, ad quas velut ad asyla configureret qui præter suam opinionem, & justam Apponamus quædam ea verba, à Mose descripta: si quis ille scribit, ferro (proximum) percussus est, reus (ille) erit quo interfcet aliquis posset) jecerit, & ictus occubuerit, similiter punietur. Si ligno, quo interfcet quis posset, percussus fuerit, percussor sanguine vindicabitur. & per odium quis hominem impulerit, vel jecerit quipiam in eum per insidias, & mortuus fuerit, aut, cum esset inimicus, manu percussus, & ille mortuus feciſ statim, ut invenerit eum, jugulabit. Quod si fortuito, & absque odio, & inimicitis quicquam horum fecerit, & hoc audiente populo fuerit comprobatum, quinque quæſio ventilata, liberabitur innocens de ultoris manu, & reducetur per sententiam in urbem ad quam configuratur. Adde reliqua in eandem sententiam, ut appareat, accurate distinguendum esse inter casus, studione, & per industriam, an vero præter opinionem; cum telo ne lethifero, an innocuo, veritatem etiam judicia instituenda esse. Accidit autem aliquando, ob rationes alias politicas, & humanas, ut judici integrum non sit facere, quod non evestigio, ut contigit, cum Joabus Abnerem interfecisset. Neque enim David ad meritum ipsum supplicium statim rapuit, eo quod Joabus post ipsum statueretur, & utilior, quam ut respublica ipso carere posse crederetur, David forte & tentare voluit, num Joabus ad se redire, vitamque suam Nam repetit illi facinus, forte ex spe impunitatis, & alterum illum vitum interfecit, quod non potuisse, si ob priorem cædem debitas poenas luisset. aduersus regem Salomonem cum Adonia fecisset, Salomon, ex mandato patensis secreto, ipsum meritas poenas dare coegerit. Sic impletum est, quod David ei salum iuxta malitiam suam 2. Sam. III. ult. Et ô felicem! qui hominibus poenas persolverit, infelicem contra, qui Deo plebendus reservatur! Nam horrendum est thæc dictis & exemplis cum ex antiquitate, tum ex interpretibus, etiam recentioribus, in quibus inter alios totus in eo est Johannes Hieronymus Soprano, in braorum in funere, declarari, nisi properandum esset ad eum, qui nobis occasionem traxit huius materiae ventilanda suppeditavit: Is vero est, heu quondam! BENEDICTUS CAROLUS de Wallmoden/ utpote violenta cæde nuper præter opinionem & meritum interemptus. Quod indignum ipsius fatum, quanum, consultum erit, aliquid de illustribus ipsius natalibus, familiâque, egregiis studiis, & præclaris virtutibus, aliisque laudandis referre, ut quantus ille dilucidius patescat. Natus autem est ille sub diœcesi Electoralis Coloniensi, nempe sub Episcopatu Hildesiano, anno nati Christi M DC LXV. die 15. Julii, Ecclesiæ Dei insinuatus, in Filium DEL adoptatus, & hæres vitæ æternæ scriptus est: Patre Illustri & Generosissimo DN. DN. HENRICO de Wallmoden/ tulari, & Præfecto de redditibus provincialibus in Episcopatu Hildesiano, (Eland und Schatzkath) Hæreditario in Wallmoden/ Heinde, & Hoen-Rode. Matre vero UDE von Alten; nunc tristissima vidua: Ex latere Dn. Parentis avum habuit Generosissimum DN. DN. THEDEL BURCKARDUM de Wallmoden/ Capitaneum, Hæreditarium de Wallmoden/ Heinde & Hoen-Rode: ex latere vero Matris Generosissimum Dn. Dn. von Alten/ Hæreditarium in majore Götzen, Generosissimum Dn. Dn. GERTRUDE Mde Wallmoden/ natam von Cram; ex materna autem Generosissimum quondam Dn. Dn. ANNAM MARGARETHAM in CUNRADI, qui olim fuerat Serenissimum Principum Brunsvicensis & Luneburgensis Consiliarius, Præfector in Blaumenau/ zu Grossen Götzen und parte Patris Generosissimum Dn. Dn. MARGARETHAM de Wallmoden/ natam von Cram; Ex parte Matris autem Generosissimum Dn. Dn. CATHARINAM & Perquam Streuni Dn. Dn. GEORGII von Hollent/ Ducus Militaris, Dn. & Dynastæ in Himmelreich/ etiam Hæreditarii in Marca & Lubeken, Filia; m notum & certissimum sit, quod antiquissima hæc familia à bellicosissima Macedonum gente descendat, & Græce se originis esse vel nomine Thedel, Θεδέλος, rodisset noster BENEDICTUS CAROLUS, Generosissimi Dnn. Parentes merito operam dederunt, ut postquam nonnihil adolevisset iis etiam Virtutibus, nt, imbuheretur. Nam Ipsi compararunt & adjunxerunt eos Informatores, qui eximia ipsum varia docerent; neque spes ipsos fecellit. Nam sub horum disciplina, ut vix tredecim annos natus jam lingue Latina loquenda potens esse, & classicum aliquem auctorem non solum dextre interpretaretur, sed necessaria etiam eleducta est Generosissima Mater (Nam Paren's jam vita defunctus erat) ut Anno M DC LXXXIX. adulto vere illum suum charissimum Filium Hildesiam mitteret, leverendi atque Clariſſimi, Dn. M. Johannis Albrechtis, Pastoris ad D. Pauli Hildesienſis, Fautoris, Amici, & in Christo Fratris nostri plurimum colendi, committeret; um biennium degit, Convictor gratissimus, & discipulus diligentissimus, tantumque interea proficit in lingua Latina, disciplina Arithmetica, Geometria, Geographia, Ethica, ex parte etiam in compendio Theologiae, & potiorum controversialium, ut absoluto illo biennio, & habito examine, præsentibus Generosissima Mater, e singulati nostræ Universitatis Fautore) & Illustris alicuius Consiliarii, insignem laudem reportat, idoneusque habitus est, qui in Academiam aliquam ablegaretur. oratensis, cum ex commendatione Patronorum, tum ex fama, quod Studiosis ipsius liceat tuto in ipsa vivere, & studiis tranquille incubare. Quare Anno i, Viri Nobilissimi atque Clariſſimi Dn. Andrea Davidi Johannis, J. U. Candidati, Fautoris nostri singularis, sui ab ineunte ætate, Generosissimorum Parentum, & iōne informatoris diligentissimi, etiam post obitum usque fidelissimi, in hanc nostram Universitatem concessit, in eaque quod alibi præclare cœperat Studiose lemia Excellentissimorum Dnn. Professorum informationem evestigio ambiit, & obtinuit ex voto: Nempe Dn. Iulii Reichelti, Mathematum Professoris publici nostri plurimum colendi; Nam ex hoc didicit Geographiam & Architecuram militarem, postquam ipsius Scholam privatam frequentasset, In Philosophia practica atq; Excellentissimum, Dn. Johannem Ioachimum Zentzigravium, Philosophia iſtius P. itidem famigeratissimum nostrumq; Fautorem & Amicum; Cuius etiam in ædibus ultimo vitæ sua Academica anno Musæum suum habuit; Hujus adit collegia cum Ethica, tum politica, in quibus D. Hornei Ethica, & Clasenii Politica, qua explicando, qua disputando ventilabantur; neque his contentus etiam juris naturalis penetralia adiit, Nam & in hoc Studiorum genere collegium aliquod visitavit, nempe in Guilielmo Grotii Enchiridion de principiis iuris naturalis; Et in Hugo Grotii de iure pacis & belli, indeque pro egregio suo ingenio didicit, quæ ipsi & alii aliquando insigniter prodessent. Sed & studio Juris lege dedit, naūt fidum Præceptorum Confult. Dn. Fridericum Schragianum J. U. D. & Pandectarum Professorem nominatissimum, Fautorem, Amicum, & Compatrem nostrum observandum, sicut vero hospitem benignissimum. Accessit clariſſimi Ephori singularis fides, & industria. Nam cum ipso Rhetorica Aristotelis studiose excoluit, & quotidie aliquod acroama sive in Latina, sive in Germanica lingua ex Slediani historia de statu religionis juxta hypotheses Oratorias Schraderi elaboravit; cumque Dn. Ephorus alio discederet (postquam ante Academiam etiam Basiliensem cum ipso adiisset,) frequentavit scholas Excellentissimi Dn. Ioannis Ioachimi Bockenhofferi, J. U. D. & Eloquentia Professoris publici, vñ ev ætate, ut sub eius elimatione in hoc studiorum genere indies periceret. Etiam historicum studium curæ cordique habuit. Nam universali historiæ, quam jam antea imbibera, junxit etiam specialem, nominatim Francicam, & Turcicam, in cuius lectione frequens versabatur. Operam etiam Gallica linguæ addiscendæ dedit, & sub manuductione alicuius fidelis Præceptoris, adeo feliciter, ut non solum intelligere aliquid ejus idiomatico autore, sed etiam sensu animali loquendo exprimere prompte posset. Ornamentum accellerunt exercitia equitum, nempe tractare equos, verfare arma, eleganter venustum corpus mouere, & ad numeros fidum componere, adeo scite, ut vel ipsi studiis istius Magistrorum ipsum laudentur; nec non Musica, cuius singulari amore, & studio tenetatur; Quia autem, quod Apollonus ait, ταῦται γὰρ γνωστά τε εἰπεῖν εἰς φίλοις corporis exercitatio ad panca utilis est, ἡ δὲ τούτου πρὸς πάντας ἀφεῖται, in τούτῳ δὲ εἴκοσι τρισὶ τοῦτο μηδέποτε. Postea vero ad omnia utilis sit, promissione habens sive huius & future; i. Tim. IV. 8. ideoque virtutis studium ubi habuit ante omnia commendatissimum: In primis pietatem, quæ fundus & fundamentum omnium reliquarum virtutum; cum qua conjuncti singularem modestiam, humanitatem, sobrietatem, caffitatem, probitatem, & quas porro laudamus virtutes, eas omnes serio dilexit, & ex animo prosecutus est; & licet animus fortis, & imperterritus ipsi non desierit, attamen cum omnibus, etiam se inferioribus, conversatio est pacifice, modestie, & humaniter, nec studio quenquam unquam offendit. Det Deus Academiam nostram plures tales imprimis ex nobilium ordine cives! qui Nobilitati generis etiam virtutis coronam conjungunt. Exiguum vero ejus fructum ille tandem coram mundi tulit (ut ad finem properemus); Nam cum lapso anno 1683. die 6. Nov. St. N. sub vesperam hora quarta, peractis suis negotiis, obrius & nihil mali cogitans (postquam eo ipso die 8. cenam sequenti die sumendum secum cogitasset, sed alio aliquo impedimento prohibitus in sequentem septimanam distulisset) donum repete velle obviis habuit quosdam sibi alias haud ignotos, videbaturque primum res ex joco agi, sed mox apparuit, quod à verbis ad armis venirent; Nam strictis enibus res ageretur, donec Walmoden noster periculo se subductus accepto in collo vulnere, quod pulmonem usque penetravit, tandem sternetur, & cum morte luctari inciperet. Nam sanguis in cavum sinistrum lateris partem copiose se effundebat, & spiritum intercludebat: Superveniebat autem quidam meorum plus & honestus Studiosus, qui moribundus & genebundus conspicatus, clamavit agonianti verba: Domine Iesu! Vnde sibi, ubi & morior. &c. Hære Iesu! dir leb ich/ dir sterb ich/ dein bin ich tod/ und lebendig; in quæ verba beatè exspiravit. Quæ matris facies fuerit cum primum interempti Filii nuntium accepisset, verbis exprimi auge non potest, ac Timanthes potuit pingere faciem parentis, cum Iphigenia staret ad aram jamjam immolanda pinxit ille velum ante patris vultum, quod cederet ejus sepe dolorem & tristitiam coloribus exprimere non posse; vid Plin. XXXV c. 9. Opus est etiam Nostræ Matris velo; Nam & illi ipsius erant affectus' materi, qui verbis describi non poterunt, quare silenti sibipotegamus. Dicat illi Deus, quod Christus matris Nainitiae, cum filium elatum fleret, mulier, ne fleas! Luc. VII. 13. Medici illlico evocati vulnus inspicerunt sollicitè, & fideipter ad Magistratum de eodem resterunt. Inquisitionem quis cædem fecerit, peccatumque promeritam Inlyto nos Magistratu nostro committimus, qui haec tenus in utroque faciendo occupatus est & fuit. Deus ne imputet ad sui exitium auctori, quisquis fuerit, quod fieri, si scelus serio ad animum revocaverit. Deumq; deprecatus, rogaverit, ut ne suavisissimam nostram Argentinam ciuius sanguinis peccas poscas, aut tristissimam occisi matrem sub honore succumbere sinas. Metuendi sunt gemitus eorum, quos offendisti, & vindicem Deus habet oculum, punitive hic tum maxime cum videbat oblitus esse, puniique, nam severam homicidis peccatum comminatus est, & eo gravior, quo callidus hominum manus effugimus; aut tardius ille poemam interrogat. Averte, juftissime & sanctissime Deus, omnem ab Universitate nostra sinistram famam, & opinionem, ne fructus nostrorum laborum intercipiat. Neque permitte, ut qui studiis dedit non sunt, graves sint iis qui una nobiscum literis operam dant, ne quod reliquum est boni, omnino auferatur. Efficeretur furus splendida pompa ut voluit pientissima mater cum suis, futuro die 3. Februarii, hora postmeridiem. i. ex ædibus zum Spiegel / & inferetur in ædibus D. Thomæ, ut ubi corpus illustre terzè inferetur ibi & quiete sit, donec Deus aliquando dixerit, Dico Tibi: juvenis, surge! Luc. VII. 14. Adeste igitur Cives Academic! Id vero ut & nobis aliquando clementer dicat, devotè precámur! Scribebam Argentorati Anno M DC LXXXIV. die 1. Februarij St. N.

Excudebat JOSIAS STÆDEL Junior, Academia Typographus.